

بنام خداوند حکیم

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

دانشکده پزشکی

پیش نویس برنامه استراتژیک جراحی مغز و اعصاب

ویرایش ۱۴۰۲

* خانه ای که از برنامه حکیمانه بی بهره باشد ویرانه ای بیش نیست *

معرفی و تاریخچه گروه جراحی مغز و اعصاب

فعالیت های آموزشی بخش جراحی مغز و اعصاب از سال ۱۳۵۲ با پذیرش دستیار در این رشته شروع شد و از سال ۱۳۵۳ با شروع بکار جناب آقای دکتر سعید پناهی فعالیت های این بخش به عنوان تنها مرکز شمال غرب کشور شکل جدی به خود گرفته است.

در آغاز تعداد دستیار یک نفر در سال بود. بعد از پایان جنگ تحمیلی هر ساله ۲-۴ رزیدنت پذیرفته شده است و بدین ترتیب بیش از ۹۰ نفر در این رشته از بخش جراحی مغز و اعصاب فارغ التحصیل شده اند.

این بخش اوایل زیر نظر گروه جراحی های اختصاصی بود ولی بعداً تحت عنوان گروه آموزشی جراحی مغز و اعصاب و در قالب ۳ بخش (جراحی مغز و اعصاب- ICU جراحی مغز و اعصاب - تروما) در دو مرکز آموزشی درمانی بیمارستان امام رضا (ع) و شهداء فعالیت دارند. در حال حاضر ۱۰ عضو هیئت علمی داشته و در سال ۴ رزیدنت پذیرفته می شود و همزمان ۲۴ رزیدنت مشغول فعالیت آموزشی هستند. به لحاظ مقررات آموزشی دوره پزشکی عمومی ، دانشجوی پزشکی (کارآموز یا کارورز) ندارد و تعدادی از اعضای هیات علمی دارای دوره های تکمیلی (فلوشیپ) در رشته های مختلف جراحی مغز و اعصاب می باشند .

رسالت گروه جراحی مغز و اعصاب

گروه جراحی مغز و اعصاب دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز با بهره مندی از توانمندی های اعضای هیئت علمی خود و با استفاده از ساختار مناسب و بکارگیری منابع موجود با تعهد به رسالت های زیر فعالیت می کند .

* تربیت نیروی انسانی متخصص در رشته جراحی مغز و اعصاب و ستون فقرات

* پژوهش در راستای ارتقای علمی و توانمندی های مربوط به این رشته

* ارائه مراقبت ها و خدمات بعد از عمل بیماران عمل شده بعلت بیماری ها، ضربه ها و تومور های مغز و نخاع و ستون فقرات .

* ارتقاء دانش و مهارت های متخصصین این رشته از طریق شرکت در کنگره ها و باز آموزشی های مدون سالانه

* ارتقاء دانش پزشکان عمومی از طریق برگزاری باز آموزشی برای بیماریهای شایع این رشته در جامعه.

دورنمای گروه جراحی مغز و اعصاب

ما برآنیم با دستیابی به شاخصهای آموزشی و پژوهشی و ارائه خدمات مرتبط با جراحی مغز و اعصاب و ستون فقرات در بالاترین سطح ملی منطقه ای در خدمت بیماران باشیم.

تحليل SWOT

نقاط قوت Strengths

* وجود تعهد و مسئولیت پذیری در اعضای گروه

* ارتباط مناسب با گروههای مختلف آموزشی نظیر رادیولوژی ، رادیوتراپی ، پاتولوژی ، ENT ، اعصاب ، ارتوپدی ، جراحی عمومی ، داخلی برای حل مشکلات درمانی و تشخیصی بیماران این رشته در جهت ارائه خدمات بهتر .

* شرکت اعضای هیئت علمی گروه در کمیته ها و برنامه بازآموزی کشور

* وجود نگرش مثبت به پیشرفت و فعالیت های اعضای هیئت علمی جوان در بین پیش کسوتان گروه جراحی مغز و اعصاب

* بالا بودن میزان قبولی در سطح کشور در امتحانات پره بورده و بورده تخصصی و کسب مقام در سنوات مختلف * جذب دانشجویان علاقمند به پژوهش و هدایت پژوهش های دانشجویی

* وجود اعضای هیات علمی تمام وقت جغرافیایی در گروه

* تنوع بیماری ها و فراوانی نسبتا قابل توجه بیماران

* تجهیزات پزشکی پیشرفته استریوتاکیسی ، نورونویگیشن

* داشتن بعضی از دوره های تکمیلی (استریوتاکیسی)

نقاط ضعف Weaknesses

- * نداشتن دوره های تکمیلی
- * کمبود پست های خالی جهت موارد ضروری برای جذب همکاران فوق تخصص
- * کمبود فضای فیزیکی (بخش - ICU - اطاق عمل)
- * کمبود تجهیزات تشخیصی قبل از عمل از جمله آنژیوگرافی
- * کمبود تجهیزات تشخیصی حین عمل از جمله سونوگرافی ، EP، کوزا، لیزر
- * کمبود ست کامل عروق
- * کمبود تجهیزات برای مراقبت های بعد از عمل مثل ICP مونیترینگ
- * محدودیت منابع مالی و تجهیزات آموزشی و درمانی در درمانگاه و اطاق عمل و بخش ها مثل کامپیوتر برای رزیدنت ها و اطاق اساتید و ویدئو پروژکتور
- * کمبود امکانات برای راه اندازی آزمایشگاه حیوانات
- * کمبود امکانات و مقررات برای راه اندازی اتوپسی های آموزشی
- * کمبود امکانات و منابع مالی و انسانی برای دایر کردن بخش های فوق تخصصی استریوتاکسی، نورواندوسکوپی ، Skull Base، عروق ، اطفال ، ستون فقرات
- * کمبود کادر پرستاری مورد نیاز برای بخش ها جراحی مغز ، تروما و ICU
- * کمبود نرم افزار مناسب برای ثبت و رکوردینگ اطلاعات پزشکی بیماران و نرم افزار مناسب برای جمع آوری و تحلیل آمار بخش

فرصت ها Opportunities

- * ایجاد امکان برای اعزام اعضای هیئت علمی گروه به دوره های تکمیلی در خارج و داخل کشور جهت کسب توانمندی در آموزش و پژوهش در رشته جراحی مغز و اعصاب و ستون فقرات
- * گرایش اعضای هیئت علمی دانشگاه به سمت پژوهش و نیاز به دوره های آموزش روش تحقیق در کل دانشگاه
- * نگرش مثبت و تعهد مسئولین دانشگاه نسبت به لزوم تغییرات و تحولات سریع و وسیع در مدیریت امکانات گروه جراحی مغز و اعصاب
- * گسترش رشته جراحی مغز و اعصاب و ستون فقرات بعنوان اهداف استراتژیک دانشگاه.

تهدیدها Threats

- * پیشرفت های سریع در سایر کشورها ، افزایش و بسط محتوای آموزشی دوره های رزیدنتی
- * تغییرات الگوی بیماریها
- * عدم حمایت مسئولین از جذب نیروهای جدید هیئت علمی
- * گرایش مسئولین پژوهشی دانشگاه به تحقیقات بنیادی و کم ارزش تلقی کردن تحقیقات بالینی
- * توسعه نامتقارن بخش ها و گروههای آموزشی نسبت به همدیگر در گذشته و حال و احتمالاً آینده

اهداف کلان Goals

G1 تربیت نیروی انسانی کار آمد در رشته های مرتبط جراحی مغز و اعصاب و ستون فقرات به منظور

تامین نیازهای جامعه

G2 توسعه دوره های تکمیلی

G3 توسعه کمی و کیفی پژوهش

G4 مشارکت فعال در آموزش جامعه و گروههای ذینفع در راستای تشخیص زودرس بیماری های مغز و

نخاع و ستون فقرات

G5 مشارکت فعال در آموزش جامعه و گروههای ذینفع در راستای پیشگیری از ضربه های مغز و ستون

فقرات

G6 مشارکت فعال در آموزش جامعه و گروههای ذینفع در راستای پیشگیری از بیماریهای مادرزادی مغز

و ستون فقرات

G7 ایجاد و گسترش عرصه مناسب آموزشی و پژوهشی در استریوتاکسی (بیماری ها ، تومورها،

(Functional neurosurgery

G8 ایجاد و گسترش عرصه مناسب آموزش و پژوهش در نورواندوسکوپی

G9 ایجاد و گسترش عرصه مناسب آموزش و پژوهش در instrumentation ستون فقرات

G10 ایجاد و گسترش عرصه مناسب آموزش و پژوهش در جراحی عروق مغز و نخاع

G11 ارتقاء مستمر دانش و مهارت های حرفه ای اعضای هیئت علمی و کارکنان

G12 مشارکت فعال در ارتقاء مستمر دانش و مهارت اعضای هیات علمی ، دانشجویان و رزیدنت ها در

خصوص روش های پژوهشی جراحی مغز و اعصاب و ستون فقرات

اهداف اختصاصی Objectives

G1 تربیت نیروی انسانی کارآمد در رشته های مرتبط جراحی مغز و اعصاب

وستون فقرات به منظور تامین نیازهای جامعه

G1-01 بازنگری و تغییر در برنامه های آموزشی دوره های رزیدنتی و بهبود کمی و کیفی آن تا پایان

سال ۱۴۰۴

G1-02 استفاده از Log Book در آموزش و ارزیابی دوره دستیاری که از سال ۱۳۸۳ شروع شده است.

G1-03 احراز رتبه های بسیار خوب در رشته جراحی مغز و اعصاب در امتحانات پره بورد و بورد

تخصصی کشور

G1-04 مستند سازی فرآیند های آموزشی و پژوهشی گروه در راستای کمک به حل مشکلات بیماری

های مغز و اعصاب و ستون فقرات و تروما تا پایان سال ۱۴۰۴

G1-05 هدایت حداقل ۱۰ پایان نامه در سال توسط اعضاء هیئت علمی گروه تا آخر برنامه

G1-06 برگزاری کنفرانس های یک روزه برای پزشکان عمومی در مورد بیماری های مغز و اعصاب و

ستون فقرات و تروما حداقل دو دوره در سال و برنامه مدون بازآموزی سالانه برای پزشکان متخصص در

قالب میان دوره ای جامعه جراحان در شمال غرب کشور

G2 توسعه دوره های تکمیلی

G2-01 اعزام همکاران جوان و علاقمند به تحصیلات تکمیلی (فلوشیپ) در عرصه های مختلف جراحی مغز و اعصاب و ستون فقرات (عروق، استرئو تاکسی ستون فقرات ، Skull Base) حداقل ۲ نفر در هر رشته تا پایان دوره

G2-02 دایر کردن بخش های فوق تخصص در رشته های فوق الذکر

G2-03 پذیرش فلو در رشته های فوق تا پایان دوره

G3 توسعه کمی و کیفی پژوهش

G3-01 هدایت حداقل ۵ پایان نامه تحقیقی در سال توسط اعضاء هیئت علمی گروه تا پایان برنامه

G3-02 مشارکت در حداقل ۳ طرح نیازسنجی و اولویت بندی دانشگاه در طول برنامه

G3-03 تشکیل و عضویت مرکز تحقیقات اعصاب Neuroscience تا پایان سال ۸۷ (انجام شد)

G3-04 چاپ حداقل ۴ مقاله خارجی و ۶ مقاله داخلی در سال در مجلات معتبر علمی و پژوهشی در طول

برنامه

G3-05 شرکت در حداقل ۵ کنگره داخلی و ۳ کنگره خارجی توسط اعضاء هیئت علمی در سال تا آخر

برنامه

G3-06 تألیف حداقل ۳ کتاب و ترجمه ۳ کتاب در حیطه جراحی مغز و اعصاب و ستون فقرات تا آخر

برنامه

G4 مشارکت فعال در آموزش جامعه و گروههای ذینفع

در راستای تشخیص زودرس بیماریهای جراحی مغز و اعصاب

- G4-01 حضور حداقل ۴ بار در صدا و سیما در سال جهت آموزش عموم مردم در زمینه بیماریهای مختلف مغز و اعصاب و نخاع و ستون فقرات (تومورها ، کمردرد، دیسک کمر ، سردرد و ...)
- G4-02 چاپ حداقل ۵ مقاله به زبان ساده در روزنامه های عمومی در سال در طول برنامه
- G4-03 حضور حداقل ۳ بار در مجامع عمومی یا نشست های سازمان ها و گروههای ذینفع جهت آموزش در خصوص عوامل تعیین کننده سلامت در جراحی مغز و اعصاب و ستون فقرات)
- G4-04 راه اندازی وب سایت گروه تا پایان سال ۱۳۹۹

G5 مشارکت فعال در آموزش جامعه و گروههای ذینفع در راستای پیشگیری

از ضربه های مغز و ستون فقرات

- G5-01 برگزاری نشست های مشترک با عوامل دخیل در ترافیک از قبیل راهنمایی و رانندگی ، شهرداری ، اداره راه و ترابری ، صدا و سیما جهت فرهنگ سازی و بهینه کردن ترافیک و شناسایی مکان ها و زمان های حادثه ساز در شمال غرب کشور جهت پیشگیری از وقوع حوادث MVA ۲ بار در سال
- G5-02 برگزاری کنفرانس های یک روزه برای پزشکان عمومی و عوامل دخیل در اورژانس های شهرستانها و شهر تبریز جهت کنترل بهینه بیماران ترومائی و پیشگیری از عوارض ثانوی تروما ۲ بار در سال

G6 مشارکت فعال در آموزش جامعه و گروههای ذینفع

در راستای پیشگیری از بیماری های مادرزادی مغز و ستون فقرات

G6-01 برگزاری کنفرانس های یک روزه با همکاران متخصص زنان و مامائی، بهداشت مادر و کودک ، متخصص رادیو لوژی ، متخصص کودکان و نوزادان ، پزشکی قانونی جهت پیشگیری از تولد نوزادان معیوب و امکان سقط درمانی ۲ بار در سال

G6-02 حضور حداقل ۲ بار در سال در صدا و سیما جهت آموزش عموم مردم در زمینه بیماریهای مادرزادی مغز و ستون فقرات

G7 ایجاد و گسترش عرصه مناسب آموزش و پژوهش

در استریو تاکسی تا آخر برنامه

G7-01 اعزام ۲ نفر از اعضاء گروه جهت آموزش استریو تاکسی تا آخر برنامه

G7-02 دایر کردن بخش استریو تاکسی تا آخر برنامه

G7-03 تجهیز بخش استریو تاکسی

G8 ایجاد و گسترش عرصه مناسب آموزش و پژوهش در نوروآندوسکوپی

G8-01 اعزام ۲ نفر از اعضای گروه جهت آموزش نوروآندوسکوپی در اسرع وقت

G8-02 تجهیز بخش و اطاق عمل جراحی مغز به نوروآندوسکوپی

G9 ایجاد و گسترش عرصه مناسب آموزش و پژوهش

در instrumentation ستون فقرات

G9-01 اعزام ۲ نفر از اعضای گروه جهت افزایش مهارت های خودشان تا آخر برنامه

G9-02 تجهیز بخش و اطاق عمل به ست ها instrumentation

G9-03 راه اندازی دوره تکمیلی (فلوشیپ) جراحی ستون فقرات با همکاری گروه ارتوپدی

G10 ایجاد و گسترش عرصه آموزش و پژوهش در جراحی عروق (نوروواسکولر)

G10-01 اعزام ۲ نفر از اعضای گروه جهت افزایش مهارت هایشان در جراحی عروق تا آخر برنامه

G10-02 تجهیز بیمارستان به آنژیوگرافی و CT آنژیوگرافی

G10-03 تجهیز بخش و اطاق عمل به ست های عروق

G10-04 تشویق ۲ نفر از اعضای گروه رادیولوژی برای افزایش مهارت هایشان جهت آنژیوگرافی و

interventional angiography

G10-05 تشویق ۲ نفر از اعضای گروه بیهوشی جهت نوروآنستزیولوژی

G11 ارتقای مستمر دانش و مهارت های حرفه ای

اعضاء هیئت علمی و کارکنان گروه

G11-01 اعزام حداقل ۴ نفر از اعضای هیئت علمی گروه به خارج از کشور جهت کسب توانمندی در زمینه

رشته مربوطه تا پایان ۱۳۹۹ به شرح فوق در G10,G9,G8,G7

G11-02 برگزاری کنفرانس ها و نشست های علمی گروه هر ۲ هفته یکبار تا پایان برنامه

G11-03 شرکت هر عضو هیئت علمی گروه در حداقل دو کارگاه علمی در سال تا پایان برنامه

G12 مشارکت فعال در ارتقاء مستمر دانش و مهارت دانش آموختگان

اعضای هیات علمی و کارکنان بخش ها

G12-01 برگزاری حداقل ۲ برنامه آموزش مداوم تا آخر برنامه